

FOAIE

pentru

MINTE, INIMA și LITERATURA.

No. 15.

Duminica 7. Aprilie.

1840.

ЇДЕЇ РАПСОДИЧЕ.

2.

ЛЕЇЛЕ НАТЪРІІ.

ШІ АН ТОАТЕ АЧЕСТКЪ А УНИВЕРСАЛЪІ ТРЪПЪРІ ТОТ АЧЕЛКЪ ЛЕЇІ, ТОТ АЧЕЕА ХАРМОНІЕ СЕ АФАЗ, — ФЪЗМОАСЪ НАТЪРЪ. НЪМАІ АН ТІНЕ ЕСТЕ АНОДАТЪ КАЪЗА ШІ ЕФЕКТА! (ФЪКЪТОРЪА, ШІ ФЪКЪТЪА) НЪМАІ А ТАЛЕ ЛЕЇІ СЪНТ НЕСТРЪМЪТАТЕ! ДЕ АМ ПЪТКЪ НОІ АН УНИВЕРСЪ КЪ ІЪЦІМЪКЪ АЪМІНЕІ КЪАЗТОРІ, ШІ СПРЕ ТОТ ТРЪПЪА ЧЕРЕСКЪ, КАРЕ НЕ ВА СТА АН ДРЪМ ПРІВІ, АМ АФЛА АН ТОТ ЛОКЪА, ПЕ КЪМ АН СОАРЕ, АША ШІ АН ПЛАНЕТЕ, КОМЕТЕ, ШІ АЪНІ, ДЕ ШІ ДЕ СІНЕ АНЪШІ МОДІФІКАТЕ, (СЪКІМЕАТЕ) ТОТ АЧЕЛКЪ ЛЕЇІ А НАТЪРЕІ, — ДЕ АР ПЕРІ АСТЪЗІ АЪМЪКЪ, ШІ МЪНЕ, САЪ АЪПЪЗ УН МІЛІОН ДЕ АНІ С'АР НАЩЕ АЛТА, ТОТ АЧЕЛКЪ ЛЕЇІ А НАТЪРІІ ВОР СТЪПЪНІ АТЪНЧЕА АН АЪМЪКЪ НОАЪ, КАРЕ СТЪПЪНЕСЪ АСТЪЗІ АН АЪМЪКЪ (УНИВЕРСЪ) АЧЕАСТА. НЪМАІ АША СЪНТ ЕЛЕ ФЪРЪ СЪФЪРШІТ, ШІ ВЕЧІНІЧЕ, КЪЧІ ЕЛЕ НЪ ПІЕР, ДЕ АР ПЕРІ НАТЪРА ПАРЦІАЛ, С'АЪ ТОТАЛ. — АДЕВЪРАТЪ КЪ НАТЪРА ОРГАНИКЪ АРЕ ЛЕЇІ, КАРЕ ПАРТЕ

КЪ ГРЕЪ, ПАРТЕ НІЧІ ДЕ КАТЪ НЪ СЕ ПОТ АЕСАЪШІ, АНЪЗ ТОТЪШІ ЕЛЕ СЪНТ АН ТОТ ЛОКЪА, ШІ ТОТ АЪУНА. АЪПЪЗ ТОТАЛА ФЪРЪ ВЪСТЕ ЕСКАТА РЕВОАЪЦІЕ А ПЪМЪНТЪАЪІ ШІ АЪПЪЗ ДЕОСЕВІТЪ МАРІ СЪКІМЕАРІ СЪНТ НЕ НЪМЪРАТЕ ТРЪПЪРІ НЪКЪВЪТЕ, СЪТЕ ДІН СПЕЦІІ, УЕНЪРІ АНТРЕЇІ АЪ ПЕРІТ, КАРЕ ПЕТРЕФАКТЕЛЕ ФЪСІЛІІ А РЕМЪШІЦЕЛОР АНІМАЛЕ ДЕЛА ТРІЛОБІТЕЛЕ ФОРМАЦІІ А ШІСТЪАЪІ ПЪНЪ ЛА МЪМЪТЪ АНГІЕЦОАСА А СІБЕРІЕІ ФОРМАЦІЕ АЕСТЪА НЕ АДЕВЕРЪКЪЗЪ. — АНЪЗ АН ФОРМАЦІА АЧЕАСТА НОАЪ ДЕ МАІ СЪСЪ ШІ МАІ СЪСЪ ПЪСЕ ПЛАНТЕ ШІ АНІМАЛЕ ІАРЪШІ АНВІАРЪ ЧЕЛЕ ВЕКІ, ОРГАНИЧЕ ЛЕЇІ, НІЧІ УНА ДІНТЪАНСЕЛЕ НЪ САЪ ПЕРАЪТ. АН О АЪМЕ КЪ ТОТЪА НОАЪ ІАРЪШІ ВЪКЪКЪ ФІСІКЪ ВА СТЪПЪНІ, ВЪКЪКЪ ХЕМІЕ, ШІ ІСТОРИЕ А НАТЪРЕІ НЕГРЕШІТЪ КЪ НЕ ВА АРЪТА НОАЪ ФОРМЕ, АНЪЗ ТОТЪШІ АН АЧЕСТКЪ НОАЪ ФОРМЕ ТІПІІ ЧЕІ ВЕКІ СЕ ВОР АРЪТА, КЪЧІ ЛЕЇІЛЕ НАТЪРІІ РЪМЪН ПЪРЪРЪКЪ КОНСЕКВЕНТЕ, АПОІ КАЪЗ А ЛОР ЛЕЇІЪІТЕ МОДІФІКАЦІІ КЪМ ВОР ВРЪКЪ, ТОТЪШІ ТРЪПЪРІЛЕ АЪМЕІ СЕ ВОР ФОРМА ІАРЪШІ СФЕРОІДАЛЕ, (ГЛОБОАСЕ) СЕ ВОР АНВЪРТИ АН ЧЕРКЪРІ ЕЛІПТИЧЕ (УЪТЪЪІАТЕ) ЧЕЛЕ МАІ АБЪРОАСЕ ШІ МАІ МАРІ ВОР АЪМІНА, ШІ ЧЕЛЕ МАІ МІЧІ СЕ ВОР АЪМІНА. — ЛЕЇІЛЕ АЪІ

КЕПЛЕР, ШІ А ЛЪІ НЕВТОН ВОР АВЪ ІАРШІ
ТЕМЕІЛА СЪЪ. ТОАТЕ ФЕНОМЕНЕЛЕ (АРЪТЪРІ-
ЛЕ) ОДІХНЕСК ПЕ ЛЕЦІЛЕ НАТЪРІ!

АН ЛЪВНТРА НАТЪРІІ НЪЗЪЩЕ ДЪХЪЛ
ЗІДІТ. АДЪВЪРАТА КЪНОЦІНЦЪ, ПЕ КЪМ ШІ
РЕКЪНОЦІНЦА АДЪВЪРЪЛАШІ, ШІ А СОНТІЧІЛОР
АНЪВЦЪТЪРІ ДЪК ЛА КЪНОЦІНЦА ЧЕЛЪІ ПРЪ
АННАЛТ, — ЛА МІНЪНАРЪКЪ, ШІ АНКІНАРЪКЪ
ЧЕЛЪІ ВЕЧІНІК. ДЪЛЧЕ ШІ РЪДІКЪТОРІЪ ДЕ
ІНІМЪ ЄСТЕ А КЪНОАЩЕ ПЕ ДЪМНЕЗІЄЪ, ШІ А
ЛЪІ ЛЪКРЪРІ. — ПРІИ ТЕЛЕСКОП СЕ АРАТЪ
ЪН ЧЕР НОЪ ОКІЪЛАШІ АРМАТ, ЫНДЕ НАІНТЕ
ЛОК ГОЛ СЕ ВЕДЪКЪ, АКЪМА МІІ ДЕ ТРЪПЪРІ
АФЛЪМ. — ЧЕЛ МАІ ПЕРФЕКТ ТЕЛЕСКОП —
ПЛАТА ІСВОРЪЛАШІ АНЪВЦЪТЪРІЛОР ШІ А ДЕС-
ФЪТЪРІІ АФЛАТЪ ПРІИ ПЪТЪРЪКЪ ДЪХЪЛАШІ О-

МЕНЕСК — НЕ ФАЧЕ ВРЪДНІЧІ А ВЕДЪКЪ СОАРІ
АН ПЕНЪМЪРАТЪ МЪЛЦІМЕ, ШІ А КРЕДЕ КЪМ
КЪ САНТ ШІ МАІ МЪЛТЕ, ШІ АША А СІМУЦІ
ПЪТЪРЪКЪ ДЪМНЕЗІАСКА! — „КАТ ЄСТЕ ДЕ
МАРЕ ЛЪМЪКЪ“ — ЗІСЕ ІНФЪЗОРІА (ВЕРМЕЛЕ
МАІ МІКЪ), КАРЕА СЕ МІШКЪ АН ПІКЪТЪРА А-
ПЕІ — КЪМ? „АША ДЕ МАРЕ ЄСТЕ ЛЪМЪКЪ“ —
ЗІСЕ ФЛЪТЪРЪЛА КЪНА СЕЪРЪ ПЕСТЕ ЛІВЕЗІ —
„КЪМ ФЪРЪ МЪСЪРЪ МАРЕ ЄСТЕ ЛЪМЪКЪ“ —
СТРІГЪ КОКОСТЪРЪКЪ, (ВАРЪА) КЪНА ПЕСТЕ МЪРІ
ШІ КОНТІНЕНТ СЕОАРЪ — ШІ ОХ! „КАТ ДЕ
МАРЕ ШІ НЕ МЪРЪІНІТЪ ЄСТЕ ЛЪМЪКЪ“ ЗІЧЪ
ОМЪЛ, КЪНА СЕ ЫТЪ ЛА СТЪЛЕ, ШІ ВЪЗЪ
КЪМ СЕ АНЪОЛТЪ ПЕСТЕ АНЪЕЛА ДРЪМЪЛА
ЛАПТЕЛЪІ! ШІ КЪ ДРЕПЪЛА КЪЧІ НЪМАІ О-
МЪЛА ПОАТЕ АШІ АНКІНЪІ ПЕ ЛА СЪЪ НЕКЪ-
ПРІНС ФЪКЪТОР. —

Др. Ваціу.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Danil Scavinski,

(Капет)

РІМА ВЕРЪЛАШІ XXX Є ГРЕШІТЪ ШІ АСТА СЕ ВІДЕ ШІ АН ВЕРЪЛА ЫРМЪТОР.

ЪН КАПІТАН ГЕОРГЕ АНЪЗ, ОМ ТРЪІТ МЪЛЦІ АНІ ЛА МЪНТЕ
КЪРЪІА АЧЕЛЕ ЛОКЪРІ АІ САНТ ФОВАТЕ КЪНОСКЪТЕ
РЪНАШІТ АН ДРЪМЪЛА ЧЕСТА ПЕ ТОЦІ СЪ КЪЛЪЗЪЗЪКЪКЪ
ШІ ВРЪНА ТОАТЪ АДЪНАРЪКЪ БІНЕ СЪ О ОДІХНЪКЪКЪ,
КА ЫНЛА ЧЕ ПЕ АКОЛО ТОАТЕ ПОТЕЧЕЛЕ ЦІІЕ,
НЕ АЪ ДЪС ЛА О КАСЪ'Н КОДРЪ ЧЕ ЄРА КІАР СІХЪСТРІЕ,
ДАР КОКОАНЕЛЕ ЧЕ'Н ТОАТЕ'С МАІ ДЕЛІКАТЕ ДІН ФІРЕ
НЕ ПЪТАНА ФІ МЪЛЦЕМІТЕ КЪ АСЕМІНЕА ГЪЗЪДІРЕ
ПЕ КЪЛЪЗЪЗЪЛА АЧЕСТА АНЧЕН СЪ'А АНДАТОРЪКЪКЪ,
О ГАЗАКЪ МАІ ДЕ ОДІХНЪ НЪМАІ ДЕ КАТЪ СЪ ГЪКЪКЪКЪ:
БІНЕ АР ФІ ФЪКЪТЪ АНЪЗ ДЕ ПРІМЪКЪ АІЧІ СЪ МЪЕ
СЪ НЪ КАТЕ ХЪЗЪРЪ КАСНІКЪ АНТР'О ЛАТЪРЕ ПЪСТІЕ
КЪНА ЛА ДРЪМ ШІ АНЪПЪРАЦІІ ЛА 'НТЪМПАЪРІ ДЕОСЕБІТЕ,
КЪ ТОАТЪ А ЛОР МЪРІРЕ ДОРМЪ ШІ'Н КОЛІВІ ПЪРЪСІТЕ.
АЧЪСЪТЪ АНЪСЪРЧІНАРЕ ВЪЗЪНА ГЕОРГЕ КЪПІТАНЪЛА
РЪСЕНЪНАЕ: „АНТРЪ АЧЪСТА ІАТЪ КАРЕ'МІ ЄСТЕ ПЛАНЪЛА:

„Врѣна кокоанеле сз афле о маї бѣнз мѣлцѣміре,
„Требѣ сз не ѣрмз дѣрмѣла с'ажѣнѣем ла мѣнзетіре.“
Дечї фѣрз мѣлтз забавз, пѣрчед кѣ репезичїѣне
Трѣсѣріле анкѣркате спре сатѣла нѣміт рѣпчїѣне.

Орї чїне ашї поате анкїнѣ гроаза анцелече кѣм дѣлор нѣ гѣсск мѣлцѣміре
ші немѣлцѣмірѣ дамелор. — „Сз дор- ан касз, кѣнд ел, ромѣн берде, доарме
мім аїчї? вор фї цїнцарї! вор фї шоаренї! дѣс' челе маї де мѣлте орї, пе стѣнчї шї
пайнжїнї! лїлїечї! бѣфне! о черѣле!“ — прїн кодрі, дар ашї аз планѣла де време
Тоатз нѣдеждѣ е ла Георге капїтанѣла! че ел есте мѣнтѣиторѣла. Плек спре мѣнз-
шї де шї ел стрѣнче дїн ѣмерї непѣтѣнд стїре, дар —

Аїчѣ Ага К дїн норочїре зѣреѣ,
Ез сѣрѣцїѣла че мѣнз пе кал сз кам кѣмпѣнеѣе,
Шї афлѣнд, дѣпз кѣм аїцїї бїне ала кѣзѣлаѣїрз,
Кѣ кѣ бакѣїкз агїасмз еѣтлїѣж'шї агїсѣмѣїрз,
Ала ковоарз жос, шї'нчепе сїнѣѣр тоцї каїї сз мѣе
Кѣ асфел де іскѣсїнцз кѣ асфел де вїтежїѣ
Кїар на Аїїа каре колеѣла ала амесїкз кѣ норїї
Прїн гоана чѣ фѣрїоаеѣ че'н грозїсе прївїторїї
Елнд ала нга'н фѣга маре каїї спѣмацїї де 'нфокаре
Ан тѣрїїрѣ лѣї вїктор ла а Троєї азѣрмаре:

Дсеменарѣ ар фї бѣрѣсѣмфлатз де н'арфї іронїкз, преѣм сз веде дїн ѣрмзтоаре-
ле берсѣрї.

Еѣм кѣ сѣнт ерої ромѣнїї нїменї нѣ тѣгѣдѣїеѣе,
Дар вр'ѣн Тїтѣ саз вр'ѣн Мечена дїн еї тот мѣ се іеѣе.
Сѣрѣцїѣла де рѣшїне вѣзѣнд аша мѣїтѣрз.
Аѣ рѣмас мѣт де ісправз, пар'к'аѣ нѣскѣт фѣрз гѣрз,
Прївїнда аша кїеѣїре шї плеснїтѣрї мїнѣнате,
Офта шїїнда к'ачел плеснет ва сѣна шї п'а лѣї спате.

Дїн калѣ ноастрз ан латѣрї ан партѣ деспре амѣзз
ѣн дрѣм плїн де боловане ла ѣи скїтїшор ѣрмѣзз,
Скїтїшор че дїн векїме аколо се просазѣеѣе,
Шї де анї трїї сѣте скїтѣла Пїонѣлаѣї се нѣмеѣе,
Док ан каре адеѣѣрѣла, одїѣма, фаптеле вѣне,
Шї сѣжнїта кѣчернїчїе аѣ хотѣрѣѣ сз с'адѣне.
Аколо пе тоцї коїерїї кѣлаѣѣѣла аї порнїеѣе,
Шї чѣ маї бѣнз одїѣнз антр'ѣн сѣферт фѣгѣдѣеѣе;

Аша дар антр'о зніре нє ам порніт кѣ бѣкѣрїе,
 Дар, ах доамне! че неказѣрї! че спѣмѣ! че грозїе!
 Сфертѣл зїс де кѣлѣзѣл антр'ѣн в'ѣк се префѣкѣсе,
 Шї да нопцїї антѣнерїк ла лїре не сѣппѣсе!
 Роателе пе де о парте пе мїї де стѣнчї се рѣдїкѣ,
 Поклїтѣл ан кап ловеце кѣт пѣцїн де нѣ'а дїспїкѣ;
 Анѣм ковораї о бала кѣ кѣрнїрї прѣвѣлїтоаре,
 Дѣцї пѣрѣ кѣ мерцї ан тартар ан вѣчї се нѣмаї вѣзї соаре;
 Анѣм мерцеаї тот п'о коастѣ п'а болованїлор вѣрѣѣрї,
 Ънде прѣвѣлїнд о датѣ лїцї фѣчѣкї капѣл тот хѣрѣѣрї.
 Че цїпете ам кокоаме! че фрѣнцїерї де мѣїнї! офтаре!
 Черѣндѣшї ѣна ла алта чѣ маї де апої їертаре.
 Вѣ амѣрѣмѣрїт де фрїкѣ маї кѣ пѣлнѣсам де дѣрере:
 „Сѣ мор ноаптѣ чеї лѣсатѣ спре одїхнѣ шї пѣлчере!
 „Шї сѣ мор маї алес анкѣ антр'о 'нтѣнекатѣ старѣ,
 „Фѣрѣ сѣ дѣс нїчї дѣхѣвнїк нїчї капѣт де лѣмѣнаре!
 Дар де аша хал пѣтрѣнеѣ черѣскѣ мїлостївїре,
 Ам ажѣнс фѣрѣ прїмеждїї пѣн'ла сѣпѣнта мѣнѣстїре.

Фрѣмѣсѣца ачестор вѣрѣѣрї сѣте нетѣ- птѣ че є лѣсатѣ спре одїхнѣ шї пѣлчере!
 гѣдѣїтѣ; дескрїерѣ є де мїнѣне шї ка- шї фѣрѣ капѣт де лѣмѣнаре! — антѣїѣ
 рактерїсѣѣзѣ пе поет. — Сѣ моарѣ моа- пѣлчерѣ апої дѣхѣвнїкѣл:

А рїма „вѣрѣѣрї кѣ хѣрѣѣрї“ є о кам маре лїченѣѣ поемїкѣ дар і се їартѣ пѣн-
 трѣ орїцїналїтате.

Дѣпѣ о ноапте тїкнїтѣ Чѣхлѣѣ'мерѣкат кѣ чѣѣѣ
 Спре скїт арѣнкѣндѣшї фрѣнтѣ не дѣ дат бѣнѣ дїмїнѣѣѣ:
 Дѣ лїчї їар ампрѣѣнѣ дѣпѣ сѣпѣнта лїтѣрїе,
 Ан дрѣмѣл карѣ'а лѣсасем не ам анторѣ кѣ бѣкѣрїе,
 Ам мерѣ кѣ неконтїнїре фѣр'амаї кѣта хѣдїнѣ,
 Ш'ам ажѣнс пе дѣпѣ амѣѣѣ ла Тѣлгїш ла карантїнѣ.
 Лїчї хатманѣл Паладе ащѣпта кѣ бѣкѣрїе,
 Сѣ'шї афле сосїт фрѣї-пѣсѣла че де мѣлат сѣра сѣ вїе;
 Дар фїїнд кѣ ачѣ воїе анкѣ тот нѣ маї сосїсе
 Ш'а карантїнеї бордер де трѣкѣторї се тїкїсе
 Аѣ пѣс ла кале сѣї факѣ о касѣ нѣоз де скѣндѣрї
 Фѣрѣ а се маї сѣппѣне ла сѣпѣраре саѣ гѣндѣрї.
 Ан ачѣстѣ касѣ нѣоз ка'нтр'о кѣшкѣ жїдовѣскѣ,
 Тоцї гѣстѣм о зї шї о ноапте одїхнѣ кѣлѣторѣскѣ.

Адоа зі жзліна черзл мзлата нодстрз кінзіре,
 Бзкзрз ші мік ші маре кз а пасзлзі сосіре.
 Апоі дзпз о 'ндезнгз а тзтзрор афзмаре,
 Ші дзпз о амзрзнтз антрз тоате черчетаре,
 Дзрзіна кага ачелзі че не нздзшк кз фзмзл:
 Бжт маі анграбз кз тоціі іарзші не ам апзкат дрзмзл;
 Ш'ажзнгзнд ан шазе чзасзрі ла апеле мінерале,
 Ам скзпат де азтз лзнгз ші остенітоаре кале.

Ла Борсек, кз фереде, кз месе, кз адзнарє
 Сз зітзсе маі кз тотзл а дрзмзлзі озпзраре.
 Адесе орі фзчк балзрі новілімк знгзрєаскз,
 Сз де парз маі пзкзтз кліма азк кїар зрєкскз.
 Фзчк ші прїмєлзрі кз тоціі пе жос пе ла стїкзріє
 Ба анкз ші пістє зн мзнтє пж'пе ла о віззніє . . .

Сзєжршіна дєчі тоатз єзрл ан чїнчі сзптзмжні де зіле.
 Трїміціндаз-ні се каїі де пахарнікзл Басїле
 Не ам порніт кзтре Молдова кз неспзсз нерзєдарє,
 Ка с'ажзнцєм пе акасз маі кзржнд фієше карє.
 Кзм ам венїт ла рзпчїзне пєнтрз сз мерцєм маі їстє
 Фзр'а пжнді ла прїмєждїі, ам плєкат пе патрз пазте
 Ш'ам сосїт ан зече чкєзрі л'а тзргзлзі Пєтрєї батрз,
 Анкзнцїзржнд дкєл-Доамнеї ш'аї лзі колобанї де пєатрз.

Ла тзргзл Пєтрєї пе пазте ажзнгзнд кз норочїре
 Коконєлє аз мерс андатз ла Домнкєска Мзнзсїтїре
 Мзлцзміна Трєїмєї сфїнтє к'о інімз змілітз,
 К'аз сосїт фзрз прїмєждїі ла Молдавіа дорїтз,

Асфєл сфжршзцїє. Ар фі азт поате
 мзлатє де спзс поетзл пєнтрз адзнзрі,
 месе, балзрі, прїмєлзрі пе ла стїкзріє . .
 дзр кзм с'а пзкз де кзрз, зітз тот;
 анчєпе іар Інокондрїатїка са віацз.

Встє де лзат сєама кз ан тоатз прєскрієрк
 азкєста азїа доз зічєрі стрєїне лімбєї іаз
 скзпат: „Хзззр ші хал“ ші азєстк поа-
 те пєнтрз кз сзнт Тзрчєції. Нічі зн кз-
 єжнт грєчєск, нічі зн славонїсм не прїї-
 мїт лімбєї; лзкрз стрєїн ші нзоз антр'о
 єпозх кжнд єрл де єзн гзєт а анпєстрїца

лімба ші а прєсєрл зндє ші зндє кжтє зн
 „катадікєскз“ кжтє о „євгєніє“ шал.

Нз доар кз вєрєзєзрілє азєстє пот
 сзлжї де модел; дзр азт кз Омзл є-
 ра поєт, ші ар фі азтзт фачє мзлт да-
 кз ліпса нз ар фі єтжнє цїнізл лзі.

Натзрл аз лзсат оамєнії мєніці а трє-
 чє некзноскзці прїн калк вієції. Тоатз
 анзрчїнарк лор єтє сз рєсздкєскз кж-
 тєвл флорї пе дрзмзл лор.

К. Нєгрзції.

(Дїн Кзрієрзл де Я. Сїкє)

Андрареа

(міла.)

Нічї єн фелїс де андраре нє вїне сілітз, єа пікєрз, ка шї ліна пладіє а черїєлєї жос пе пзмжнт; де доаз орї вїнеєвжнтатз: Ва варєз дара прєсте чєл карє о дз шї прєсте чєл чє о прїмєше. Маї пєтернікз ан чєл пєтернік, єа амфрємєцєазз пе домніторїєл ан трон маї мєлг декжт корона; скїптрєл лєї аратз пєтереа времєлнікз, ачєст атрїєєт (анєєшїре) а вєлфєї, шї а маїєстєцїї, антрє карє стз фрїєцашї темєрєа рїцїлор; анєз андрареа єстє маї пре сєє декжт пєтереа скїптрєлєї; тронєл єї єстє ініма домніторїлор, джнєа єстє єн атрїєєт а дємнєзїєрїєї анєєш, шї пєтереа пзмжнтєлєкє атєнчї сє асєамєнєз кє чєа дємнєзїєлєкє, дєкє андрареа мєрє аннєїнтєа дрєптєлєї.

(Дєнє Shakespear).

Релїцїа.

Релїцїє а дємнєзїєрїї! тє сфєнтє прїєтїнє а оамїнілор! Фїїка лєї дємнєзїє, прєаналтє амвєцїєтоаре а вїртєцїї, одїєнєз, чєа маї єєн дєр ал черїєлєї, нємєрїєтоаре ка дємнєзїєї антємєїторїєл тєєї! Фрємоасєз ка єнєл дїн чєї фєрїцїї! шї дєлчє ка вєчнїка вїєцє! Нєскєтоареа нєлєлор кєцїтє! Чєа маї фєрїцїє ієвор дє фєрїцїє, сєє кєм тє маї нємїєш єн сєрєфїм тє нєкєвжнтатз.

(Дєнє Klopstock).

Кондєїєл.

Єстє тєєа (трїмєїєцє) прїн карє сєнєтєлє сєнтїмєнтїлор нєаєтє сє поартє лє ініма ачєлорє, карє пєнтрє нєї андєпєртєт єатє. — Пєтернікєлє кондєїє! кєнє нєкаєлє пєнтрє дєспєрїєрє дєлє ієвїцїї сєфлєтєлєї мєє, врє сє мєз асєпрєкєкє — кєнє ініма мєї єкєєрєасєз пєртїнїє дєрєкє, шї нїмїнє єстє апроапє, карє сє сє єкєрє кє мїнє. — Кєнє сєартє дєчєлє мєє ан лєїєїнт поартє, єнє нємаї сфєтєлє прїєтєшєгєлєї єшїрє кєнєацє; атєнчєа кєрє дїн тїмє нєсїмїєторєрєлє мєдєлєрє а маї нєєчєї вєїєїтоаре (єтєкє). Дїнїє, мєнєзїєрє шї сєнтїмєнт дє ампєрєтєшїєрє. Анєз ієрєшї нємаї о трєєєрє дєлє тїмє, шї вє кєрє сєнєцєлє ан лєкєлє пєдєпєї, вєр кєдє мїї, шї мїї вєрєкєнєдєшї сєнєцєлє пєстє дєтєрєлє мєрїєрє, шї єрєїсєлєї. —

Др. Васїч.

Кєрєкєтєрє.

Крєшїнєл єєн. Сєфлєтєлє крєшїнєлєї єєн сєкєтєцє кє чєа маї мєрє акєрєтєєз, антрє тоатє трєїєлє шї антємпєрїєлє ачєстїє вїєнї, рєлєцїїлє ачєлє мєрї, антрє карє стє єл кєтрє дємнєзїє шї кєтрє ацїє оамїнї; тоатє вїєцє лєї пє ачєлєстє лємє нє єстє дє кєт о прєєкє шї прїєцїєрє пєнтрє вєчїє: окїї лєї прїєєкє маї кє дєсїєїрє лє лєкєрєї нєвєєтє дєчєвнїєцїї, карє анєз єл лє вєдє лїмпєдє шї лємїноасє. Фїїндє кє дєнєєл ан тоатє зїлєлє арє пє ал сєє зїдїторїє аннєїнтєа оєїлор сєї, ашє сє поатє зїчє, кємєкє лє-

кързіле ші фантеле сале аѣ ѡн алт скоп маї пре сѣс де кѣт бѣнѣтѣцїле пѣмѣн-тещї. Ёа прївеще кѣтрѣ черїѡ, ачєаста лѣсѣ нїчї де кѣм нѣл фаче дешерт шї трѣфаш. Ёа антревѣнцєазѣ тоате мїжлоачєле, кѣре лї пот лѣѣче лѣвѣрат фолос. Нїчї ѡн скїерѣт де лѣ лѣвекїцілор лѣ рѣѣ-тате нѣ єсте лѣ старе лї скїмѣа фѣца сѣѡ ал кѣтрємѣра. Шї фїїнд кѣ єлѣщїе фѣ-рѣ лѣндїалѣ, лѣ че арє лѣ се лѣнкредїнѣа сѣфлєтѣл сѣѡ, шї ѡнде вѣ фї єл лѣс прїн-моарте, аша дѣнѣл токма аша є лѣнкред-їнѣат дєспре лѣвїєрєа сѣ чеа де апої прєкѣм шї дєспре моартеа трѣпѣлѣ сѣѡ; лѣтѣ прїчїна пєнтрѣ че ѡн крєщїн бѣн нѣ се тємє де моарте, шї се бѣкѣрѣ дїн їнї-мѣ пєнтрѣ вїаѣа вїїтоарє. Тоате лѣкѣрѣлє сѣлє сѣнт маї пре сѣс де пєдєапсѣ; лѣ-кѣлѣтарєа сѣ є сѣкѣнтѣ; рѣѣдѣрєа сѣ ста-торнїкѣ; дѣѣрїлє сѣлє мѣтє; вїрѣѣтєа сѣ шїчї одѣтѣ маї стрѣлѣѣчїтоарє де кѣт лѣ нѣкѣлѣѣрї, лѣкѣт де шї лѣ окїї лѣмїї сѣ ар-пѣрєа кѣтє одѣтѣ лѣ фї нєфєрїчїт, єл лѣ-сѣ нїчї одѣтѣ нѣ арє нїчї о їсѣїрє лѣ вѣ-лѣрїлор лѣмїщї де нєфєрїчїрє. Нїмїнї нѣ тоате фї тѣтѣ де фѣмїлїє маї бѣн, де кѣт крєщїнѣл бѣн; нїмїнї нѣ щїє дѣ є-лѣкѣцїє дїн тємєїѣрї аша де лѣнѣлєптє прѣнѣчїлор сѣї кѣ дѣнѣл. Крєщїнѣл бѣн є дєпарте де тоатѣ крєдїнѣа дєшартѣ; єл бѣнощїє пѣнѣ ѡнде лѣжнѣт хотарѣлє мїнѣцїї оменєщї, де ѡнде маї лѣ сѣс дѣн-тѣ арє трєѣнѣцѣ де лѣжѣторїѣл дєскопєрїї дѣмнєѣщї, ачєаста лѣсѣ щїє лѣ шї о лѣ-фѣцїша лѣнтрѣ тоатѣ кѣрѣцєнїє єї, лїм-пєжїтѣ шї лѣмѣрїтѣ де тоате їскодїрїлє фѣнѣтїсѣлѣ сѣл лѣ фѣцѣрїєї.

Ѣрѣчѣосѣл. Ѣнѣл кѣ ачєаста мѣрѣє лѣ алтѣл, кѣрє токма стѣ гѣтѣ дєє кѣл-кѣ сѣ лѣормѣ шї лѣнѣпє кѣ єл дїкѣр-

ѣрї пѣнѣ моаптєа тѣрѣїѣ. Лѣларѣѣ лѣ чєї чє вѣрѣѣ лѣ кѣлѣѣторї кѣ гѣвѣа шї лї-лѣмпєдєкѣ. Лѣларѣѣ лѣ алтѣл, лѣ роарѣ сѣлѣ лѣщїптє пѣщїнѣтєа лѣкѣсѣ, пѣнѣ кѣнѣ вѣ фаче дѣнѣл о прїмєлѣрє. Ёа лѣжѣ прѣнѣлѣ стѣрѣн дєлѣ доїкѣ, лї дѣ сїнѣѣр де мѣнѣат, лѣ жїѣѣ шї лї кѣнтѣ сѣ-лѣормѣ. Дѣ мѣсѣ нє повєстєщїє кѣ вїоїѣѣ-нє, кѣмѣкѣ лѣжнѣ дѣнѣл дє кѣрѣцєнїє, лѣ-кѣтїѣа лѣ лѣѣт фєлїѣрїмї дє опєрѣцїї. Пє-мѣмѣсѣ о лѣнтрєлѣѣ лѣ лѣѣнѣрї, сѣї сѣпѣє лѣ чє зї сѣлѣ нѣкѣт єл. Лѣтѣ дѣтѣ нє маї сѣпѣнє, кѣмѣкѣ гѣрѣдїна лѣї є пѣлїнѣ дє кѣтарє шї кѣтарє фєлїѣрї дє бѣрєнї шї кѣмѣкѣ кѣсѣ ѡнде шѣдє єл єстє кѣрѣчїѣ. Нє маї лѣшїрѣ шї лѣтєлє мѣлѣтє; сѣ кѣ-вїнє лѣсѣ лѣ кѣѣѣа пє чєтїторї кѣ сѣ нѣ фїм шї нѣї. . . .

Дѣѣдѣрѣосѣл. Ѣнѣл кѣ ачєаста стѣ-спрє пѣдѣѣ лѣ ѡн лѣк пѣѣлїк, шї нєнтрє-ѣат кѣтѣ прїлєж лѣ сѣпѣнє лѣлѣорѣ, кѣмѣкѣ єл токма лѣжнѣа лѣщєапѣѣ сѣї вїє лѣ мѣ-нѣ атѣтєа мїї дє гѣлѣнї. Бѣнѣ зїоѣ дє лѣї дѣт, дѣрѣм дє вѣрѣѣ шѣлѣ лѣѣт: кѣнѣ тє лѣнтѣлѣщїє лѣ дѣрѣм, тє опрєщїє кѣ сѣї сѣпѣє, кѣмѣкѣ єл арє прїєтїнї тот нѣмѣ дїн дѣмнїї чєї маї мѣрї, вѣрѣщїє нѣмѣ дєспрє кѣрѣтєа дѣмнїторїѣлѣ кѣ гѣнѣ дє лѣ лѣгѣ оѣмєнїлор окїї, кѣ сѣ крє-лѣѣ кѣмѣкѣ єл ар фї їнѣрат лѣ тоате тѣїнєлє дїпѣломѣтїчє шї полїтїчє. Фїїнд лѣмнєлѣлѣ лѣ лѣѣнѣрє, лѣнѣ прїчїнѣ кѣ ар кѣѣтѣ о сѣкрїсѣрїѣѣ, сѣоѣтє дїн бѣснѣ-рїѣ фєлїѣрїмї дє сѣкрїсѣрї; сѣорнїтє тот дє дѣнѣл, кѣрє лѣнтѣ єл лє арѣтѣ кѣ ар фї вєнїтє дєлѣ нѣ щїѣ чє прїнѣцї, мїнїстрїї шї дѣмѣ. Шї чїнє сѣлѣ поѣтѣ лѣкѣлѣѣ пѣнѣ лѣ кѣпєт, пєнтрѣ тоате кѣтє лѣї маї сѣпѣнє дєспрє мѣлѣцїмєа мошїлор рє-мѣлє лѣї дєлѣ стѣрѣмошї (прїн вїс), дєспрє

вiтeжiiлe шi дeспpe кзлзтopiiлe cалe, (кape лeаѣ фocт фзкѣт кa шкoлapѣѣ (пe хapтз, iap нѣ лн aдeвзр). лзѣдзpoчлa бpea a жѣкa пpeтѣтiндeнi чea мaѣ дe фpѣнтe poлз, iap лн лoнтpѣ нѣ eстe дe кжт ѣн мiшeлa шi oм дe нiмiк, кape кѣ кжт бpea a cтpѣлѣчi мaѣ мѣлт, кѣ атжтa лшi вѣдeщe мaѣ дeсзвжршiт aпѣчлa cѣѣ кapактep. дe шi цiнe eл кacз кѣ кiрie, тoтѣщ кзтpѣ aчeлa кape нѣлa кѣнoащe мaѣ дe aпpoaпe зiчe кз o apе дeлa тaтзлa cѣѣ, лнcз пeстe пѣцiн o бa вiндe дiн пpичiнз кз н'ape дeстѣлe oдѣi, лн кape cз фaкз дeстѣлa лзцiтѣлaѣ cѣѣ пpиeтeшѣг. дap cз вeдeцi дoмнiлop! мѣлцi дe aчeщiа фaк шi кжтe ѣн нopок тpѣiнд; ѣлчopѣл лнcз мepцe лa aпз нѣмaѣ пзнз лa o бpeмe — пзнз iсe фpѣнцe oдaтѣ тoapтa шi гpѣмaзѣлa.

дeтe мeнeа cаѣ мaѣ пѣблiкaт
ѣpмa атлacѣлaѣ цeoгpафiк, poмжнeщe;
3° a тpea хapтз: аciа.
4° a пaтpа хapтз а мepиkа.

пpe лзнгз хapтa гeнepaлз, a а мepицeѣ cе aфлз a.) хapтa рeпѣблiцiлop ѣнiтe aлe а мepицeѣ чeнтpалe, б.) a cтaтѣлaѣ мeкcиkан шi c.) a гвaнeѣ фpанцeзe.

ачeстe хзpцi дѣпpe чea дiн ѣpмз eдiцie a фaѣмocѣлaѣ цeoгpаф бpѣѣ, пpeкѣм шi чeлe мaѣ мѣлтe лiтoгpафiѣ, cжнт лѣкpатe дe apтiстii мoлдoвeнi. нoѣ лeзѣм пe кѣнoскзтopѣ cз цiѣдiчe пpoпзшiрeа фзкѣтѣ лн цiѣнцe шi лн фpѣмoacлeлe apтe.

(ялe poм:)

Жѣнeлe дeспepaт.

Бiблioгpафiе poмѣнeаkѣ.

ялa дoѣлe шiр aл тaблoнeлop дiн iстopiа шi тpaдiцiѣлe мoлдaвeѣ, дe д. ягa аcaкi, cаѣ пѣблiкaт лa iнcтiтѣтѣлa ялeвiнeѣ, шi a нѣмe:

1° дeскpиeрeа iстopикз a тaблoѣлaѣ чe лмфзцiшaзз пe ялeкcaндpѣ чeл eѣн дoмнѣлa мoлдaвiѣi, кжнд aѣ пpиiмiт кopoнa шi хлaмiдa дe лa aмбacaдopii лмпкpатѣлaѣ ioан пaлeoлoгѣ II лa aнѣлa 1425, кѣ пopтpетѣлa aчeстѣi лмпкpат.

2° зiнa дoкiа шi тpaian, дѣпpe тpaдiцiѣлe пoпopeнe a poмжнiлop, кѣ пpoспeктѣлa пiонѣлaѣ (чeахлзѣ лѣат дeлa гѣpа дapгѣлaѣ, шi iтeнepapиѣлa пoвзцѣpеа apѣмѣлaѣ) лa aчeстг мѣнтe, ш. a. тeкcтѣлa poмжнeк шi фpанцeз, шi дoз тoблoнe.

нѣ чepчeтa пpичiнa, пeнтpѣ кape кзѣѣ лн дeснздeждe; eл cтз мaѣ аджнк aсѣнcз лн фѣндѣлa iнiмii джнcѣлaѣ, дeкжт cз o пoцi кѣнoащe шi cз тe мiрiл тoтдeoдaтѣ eстe aшa aпpoaпe дe лѣмiнa oкiлop тѣi, лн кжт пeнтpѣ aпpoпieрeа нѣ o пoцi вeдeа. дeстѣлa атжтa, кз eл нѣ iѣвeщe пe нiмiнi. нiмiк нѣтi фaчe лѣт пeтpeкaнie, нiмiк нѣлa дeсфзтeазз. чeѣ мaѣ дeaпpoaпe aѣ cѣi чeapкз лнзѣap a'л aдѣчe лн cимцiрi, eл лi дeпapтз дeлa cинe. чeѣ мaѣ мѣлцi дiн пpиeтiнii cѣi лaѣ пѣpзcит; cингѣp pзтѣчeщe лнтp'o пapтe cаѣ лнтp'алтa, iap дe aдѣнapeа oaмeнiлop фѣцe. аѣ eстe чeвa мaѣ тpиcт дe кжт aчeacтa? вcтe чiнeвa мaѣ вpeднiк дe жлiт дeкжт джнcѣлa? чiнe e вiнoвaт? eл? вѣдѣкaцiа чe нѣ iаѣ цiѣт дѣмepi тiмпѣpиѣ фaнтaciа шi нe-acтжмпѣpѣлa iнiмii лѣтi.